

Bestuurlijke boodschap



Met deze Kadernota tussenevaluatie 2025 stelt het college kaders voor aan de gemeenteraad voor de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. We blikken daarbij bewust verder vooruit dan 2026: we houden rekening met ontwikkelingen tot en met 2040. De opgaven waar we voor staan vragen daarom.

Vrijheid in een bijzondere stad

Dit jaar vieren wij, samen met onze partners, 80 jaar vrijheid. Een extra bijzonder moment in een wereld waarin die vrijheid op meerdere manieren niet vanzelfsprekend is. We zien dat het internationale toneel in snel tempo verandert. Het is meer dan ooit voelbaar en merkbaar dat dit ook gevolgen kan hebben voor ons eigen land en onze eigen stad. We zijn er voor mensen die dat nodig hebben. Onze vluchtelingenaanpak, inzet op gastvrijheid vanuit diversiteit en inclusie én onze jaarlijkse viering van de Vrijheid getuigen daarvan.

Wageningen is écht bijzonder: een groene, bruisende, internationale stad omringd door prachtige landschappen. Wereldstad in zakformaat. Met een universiteit die werkt aan oplossingen voor de toekomst van stad, regio en wereld. Zo streven we naar klimaatneutraliteit en méér biodiversiteit, versterking van onze (kennis) economie, en de bouw van voldoende woningen, die bovendien goed bereikbaar zijn voor de inwoners. En hebben we aandacht voor bestaanszekerheid voor onze inwoners en een houdbare en toegankelijke sociale basis infrastructuur in de toekomst.

Op ontwikkeling gericht

Meer inwoners betekent ook een uitbreiding van voorzieningen, zoals onderwijshuisvesting en accommodaties voor sport en cultuur. Voor inwoners, ondernemers en gebruikers is daarnaast aanpassing van de openbare ruimte nodig ten behoeve van bijvoorbeeld de mobiliteit, leefbaarheid en veiligheid. We vergroenen zichtbaar. We hebben ook groeiambities op het vlak van wonen en werken. De huidige stikstofproblematiek is hierbij een grote uitdaging, maar biedt ons óók kansen: herstel van natuurwaarden en terugbrengen van de uitstoot is randvoorwaardelijk om weer vooruit te kunnen.

Landelijke ontwikkelingen in het sociaal domein, zoals IZA/GALA, de Hervormingsagenda Jeugd en de Participatiewet in Balans vragen een herbezinning op de rol en verantwoordelijkheid die wij als gemeente kunnen en willen nemen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is het financieel houdbaar en toegankelijk houden van de zorg en (jeugd)zorgstelsel. Ook daar heeft het Rijk een rol.

In een onzekere en uitdagende tijd bouwen wij vanuit eigen kracht verder aan de ontwikkeling van Wageningen. Dat is niet eenvoudig en vraagt voortdurend dat wij in gesprek zijn met de inwoners, bedrijven en instellingen van onze stad, maar ook met medeoverheden. Vanuit onze Wageningse waarden zoals die in onze Visie bebouwde kom zijn geformuleerd: inclusief, groen, sociaal, innovatief en duurzaam.

Sturing en keuzes

We doen tal van investeringen in de stad, we vertalen dat naar keuzemomenten en borging in onze P&C-cyclus en doet dat vanuit een relatief gezonde financiële positie. De investeringen in de organisatie van de afgelopen jaren hebben merkbaar effect, zoals ook het bestuurskrachtonderzoek ('Wageningen op koers: navigeren tussen ambitie en realisatie') laat zien. Ook ontwikkelen we volop door in onze financiële sturing en wendbaarheid.

Het Wageningen van de toekomst verdient een gerichte agenda met keuzes. Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan het op orde brengen van onze basis.

We kunnend daarom met overtuiging zeggen dat we strategische (financiële) keuzes met steeds meer focus en onderbouwing aan u kunnen voorleggen. Deze Kadernota tussenevaluatie 2025 is bedoeld als inspirerend en richtinggevend denk kader dat u als gemeenteraad helpt bij het maken van de belangrijke keuzes voor huidige en toekomstige generaties. Vanzelfsprekend zijn het financiële meerjarenperspectief, de investeringsruimte en investeringsbehoefte, en scenario's voor mogelijke ombuigingen daarbij belangrijke randvoorwaarden.

Niet alles kan, en niet alles kan meteen. Dialoog over wat belangrijk en urgent is voor onze stad vormt daarom de basis voor de behandeling van de Kadernota tussenevaluatie 2025.

Het college van burgemeester en wethouders, gemeente Wageningen
15 april 2025